

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DĚLNICKÁ, KARVINÁ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
SOKOLOVSKÁ 1758/1, KARVINÁ-NOVÉ MĚSTO, 735 06

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ!

ŠKOLNÍ DRUŽINA

PLATNOST OD 1. ZÁŘÍ 2020

Školní vzdělávací program školní družiny

„Kdo si hraje, nezlobí“

Platnost od 1. září 2020

Mgr. Petr Juras
ředitel školy

Vzdělávací program školní družiny při ZŠ a MŠ Dělnická Karviná - Nové Město, Sokolovská 1758, PSČ 735 06

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání školní družiny přispívá k cílenému ovlivňování volného času dětí ve ŠD. Je založen na přímých zážitcích z činnosti, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat. Vzdělávací a výchovná činnost ve ŠD učí žáky praktické „životní zručnosti“ pro život.

Do školní družiny jsou žáci přihlašováni zákonnými zástupci na základě dobrovolnosti. ŠD nemá závazné cíle zájmového vzdělávání. V družině se působením na žáka podporují a také rozšiřují poznatky, které žák závazně získává ve škole.

Školní družina je vnímána jako součást školy. Rodiče často posuzují školy nejen podle úrovně vzdělávání, ale také podle toho, co jsou tato zařízení schopna nabídnout dětem v jejich volném čase. Rodiče požadují nejen sociální službu, spočívající v „hlídání“ dětí a zajištění jejich bezpečnosti, ale také smysluplné rozvíjení zájmů a nadání dětí.

ŠVP vede k týmové práci, umožňuje promýšlet, plánovat a realizovat množství nových společných činností, navozuje optimální styl výchovného působení a spolu s tím i nově hodnotí průběh a výsledky práce.

Cíle ŠVP:

- a) **rozvoj osobnosti člověka** - program ŠD vybavuje žáky poznávacími a sociálními způsobilostmi a mravními a duchovními hodnotami pro osobní i občanský život,
- b) **získání všeobecného vzdělání** - formou zájmových činností si žáci zdokonalují své vědomosti, poznatky, osvojují základy lidských hodnot, učí se schopnosti projevit se jako samostatná osobnost,
- c) **pochopení a uplatňování zásad demokracie** - žáci se dovídají, co je to právní stát, základní lidská práva, svoboda, učí se chápat smysl pro sociální soudržnost,
- d) **utváření vědomí národní a státní příslušnosti** žáci se učí respektovat etnickou, kulturní, národnostní, jazykovou a náboženskou identitu každého člověka,
- e) **pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti** žáci se učí vzájemné ohleduplnosti, pomoci, taktu a úctě jeden k druhému,
- f) **poznání světových a evropských hodnot a tradic** - žáci se snaží chápat a osvojovat
- g) **zásady a pravidla vycházející z evropské integrace** jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- h) **získání a uplatňování znalostí o životním prostředí** - žáci se učí chápat, proč ho nemáme poškozovat, osvojují si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví.

Klíčové kompetence

Jednotlivé cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí. Činnosti ve ŠD posilují klíčové kompetence, které děti uplatňují při své osobní seberealizaci v životě.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Sociální a interpersonální kompetence
5. Občanská kompetence
6. Kompetence k trávení volného času

Obsah a formy činností

ŠD organizuje pravidelnou činnost oddělení a zájmových útvarů, nabízí spontánní aktivity, odpočinek, přípravu na vyučování a příležitostné akce. V nich se děti „učí znát, učí se jak na to, učí se žít společně a učí se být“.

- a) **pravidelná činnost** - je dána týdenní skladbou zaměstnání a je organizovaná. Má zájmový a tělovýchovný charakter. Žáci modelují, kreslí, zpívají, zhotovují výrobky ve třídách i v keramické dílně, využíváme sportovní areál naší školy, malí sportovci pravidelně hrají sálovou kopanou,
- b) **spontánní aktivity** - žáci se věnují neorganizované činnosti („ranní a koncové družiny“, kdy jsou slučována oddělení),
- c) **odpočinkové činnosti** - žáci poslouchají pohádky, hudbu, hrají si i individuálně, aktivně odpočívají při pohybových a závodivých hrách venku,
- d) **příprava na vyučování** - žáci se učí básničky, slovíčka cizího jazyka, vypráví přečtený příběh, hrají didaktické hry, jimiž si upevňují a rozšiřují poznatky získané ve škole, chodí na tematické vycházky,
- e) **příležitostné akce** - žáci navštěvují výstavy, divadelní představení, účastní se soutěží mezi odděleními i jednotlivci, společných výletů, táboráku s rodiči, a akcí pořádaných pro všechny družiny v Karviné.

Časový plán

ŠVP není ročním plánem, má širší záběr - obsahuje program činnosti alespoň na dobu jednoho vzdělávacího cyklu (tak jako ve školním vzdělávání). Výhodou takto sestaveného programu je jeho operativnost, možnost reagovat na možné změny podmínek a propojovat či přesouvat témata během celé docházky žáků do družiny. Kompetence, které poskytuje školní výuka, ŠD jen rozvíjí a dále posiluje. Vhodným režimem školní družina zajišťuje dostatek časové dotace na jednotlivé výše uvedené činnosti.

Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici 5. oddělení vybavených nábytkem, který odpovídá věku žáků a uspořádáním umožňuje partnerskou komunikaci mezi nimi a vychovatelkou (žáci sedí na židličkách v kruhu či hloučku, na koberci, na polštářích, na kostkách). Dále je možné využít kreativní dílnu, pomůcky pro výtvarné a pracovní činnosti, stolní hry, stavebnice, časopisy, knihy, klávesový hudební nástroj, dvě kytary, tablety, interaktivní tabule, sportovní náčiní.

Výzdoba -prostor je mobilní, žáci se na ní podílejí a využívají výsledky své tvořivosti. Je obměňována a sleduje práce dětí v ročních obdobích i podle dalších aktuálních inspirací.

Všechny místnosti ve ŠD jsou udržované, čisté a mají odpovídající osvětlení a teplotu.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které se zaměřují na tělovýchovnou aktivitu - sálovou kopanou, keramiku, výtvarné a rukodělné činnosti.

Své odborné zaměření si vychovatelky prohlubují samostudiem a účastí na vzdělávacích akcích.

Nepřímá výchovná činnost zahrnuje:

- vypracovávání týdenních plánů
- přípravu na výchovnou práci
- vedení pedagogické dokumentace
- přípravu a zajišťování materiálů pro práci s dětmi
- účast na školeních a seminářích
- styk s rodiči
- další činnosti vyplývající z momentálních či dlouhodobých potřeb provozu ve ŠD

Náplň práce vedoucí vychovatelky:

- je přímo řízena ředitelem, účastní se provozních porad,
- odpovídá řediteli za úroveň výchovně-vzdělávací práce ŠD,
- odpovídá za pedagogicko-organizační opatření,
- dbá na dodržování správného režimu dne a vnitřního řádu ŠD,
- kontroluje vedení pedagogické dokumentace,
- koordinuje činnost oddělení a využívání prostorů v ŠD,
- zajišťuje nákup pomůcek, materiálu, hraček,
- organizuje zápis žáků do družiny, rozděluje je do oddělení,
- zajišťuje suplování za nepřítomné vychovatelky,
- řeší pedagogické, organizační a provozní problémy,
- sleduje odborný tisk a nabídku vzdělávacích akcí,
- koordinuje styk s rodiči, řeší jejich stížnosti a připomínky.

Náplň práce vychovatelky:

- zajišťuje zájmové vzdělávání žáků podle ŠVP,
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví,
- podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte,
- vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností, využívá své odbornosti,
- navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí,
- posiluje v dětech kladné city, sebevědomí, vytváří z žáků dobrý kolektiv,
- seznámí se s učivem žáků, vhodně na ně navazuje a rozšiřuje je,
- odpovídá za výsledky pedagogického působení a průběh činností,
- činnosti splňují požadavky dobrovolnosti, zájmovosti a zajímavosti,
- citovosti a citlivosti, aktivity, prostoru k seberealizaci
- průběžně komunikuje s rodiči a seznamuje je s výsledky jejich dítěte,
- upevňuje v dětech hygienické návyky a pravidla společenského chování.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků se specifickými poruchami učení a žáků mimořádně nadaných

U těchto žáků budeme při výběru činností, při motivování i hodnocení brát ohled na aktuální fyzický i psychický zdravotní stav. I jim vytvoříme podmínky k rozvoji jejich osobnosti volbou přiměřených metod a prostředků tak, aby nebyli izolováni od společnosti ostatních dětí, a při jejich začleňování do volnočasových aktivit jim bude věnována zvláštní pozornost.

V případě docházky talentovaných jedinců do školní družiny budeme pro jejich rozvoj nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů a to i začleněním do různých zájmových klubů, soutěží, kulturních a jiných akcí.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Dbát na bezpečnost při pobytu ve školní družině i při činnostech, které v ní i mimo ni ŠD s dětmi provozuje, je to velmi důležité vzhledem k ochraně zdraví i životů dětí. Proto vychovatelky vyhledávají, zjišťují a hodnotí možná rizika vyplývající z provozu

ŠD a přijímají opatření k prevenci těchto rizik.

Seznamují žáky s nebezpečím, ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které naopak zvyšují jejich bezpečnost. Je to součást výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Režim ŠD

- vhodná struktura režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu,
- vhodný stravovací a pitný režim,
- ochrana žáků před úrazy, dostupnost prostředků první pomoci,
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny (světlo, teplo, čistota, větrání, rozměry sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů v ŠD), výrazné označení nebezpečných částí využívaných prostorů. Školní družina tvoří jeden právní celek se školou a školní řád je platný i pro ŠVP družiny. ŠD věnuje pozornost nejen vlastnímu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, ale také formálnímu prokázání, že byla učiněna všechna opatření k minimalizaci možných úrazů. Ostatní důležité náležitosti obsahuje vnitřní řád školní družiny, který je zveřejněn jako samostatný dokument.

Rizika

Denně se upravují místnosti, aby vyhovovaly škole i družině, v poledne se vydatně větrají místnosti, dalším faktorem jsou přesuny žáků a vyšší koncentrace dětí v šatně. Tyto skutečnosti kladou vysoké nároky na bezpečnost, bdělost, ostražitost, kázeň, ale také na ohleduplnost, ochotu pomoci, kamarádství, kolegiální, kreativitu, spolupráci i korektnost.

Návaznost ŠVP školní družiny na ŠVP ZŠ Dělnická (1. stupeň)

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají takto sebe i své nejbližší a vzdálenější okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímají si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorují je

a hovoří o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, pochopit soudobý způsob života, jeho přednosti i problémy, začínají chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Vytvářejí si základní náhled do problematiky člověka, společnosti, přírody, zdraví, vyjadřují své myšlenky a reagují na názory a podněty jiných.

Do všech výchovných činností vkládáme tyto tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Tematické okruhy našich výchovných činností

Tematický okruh	Podtéma	Obsah a formy výchovných činností	Rozvíjené kompetence
Místo, kde žijeme	<i>Náš domov</i>	Rodina, povídáme si, jak to je u nás v rodině, jak trávíme volný čas, co děláme rádi, vztahy v rodině i mezi sousedy.	3,4,5,6
		Rod. dům, byt, zahrada, pokojík, dětský koutek, oblíbené místo, vysněný pokoj.	2,3,4,6
	<i>Škola</i>	Kreslíme rodinu, modelujeme, budujeme dům, či pokoj ze stavebnic, popisujeme náš pokoj, vyrábíme dárky a přáníčka, náměty realizujeme i z hlíny, např. jmenovka na dveře, háčky na klíče. S oblíbenou panenkou soutěžíme o Miss panenka , autíčkům je určena soutěž Autosalon.	
		V souvislosti s narozeninami školy pátráme po historii, poslechneme si pamětníky, zajímáme se o to, jak vypadalo vyučování dříve.	1,4
		Orientujeme se v budově, učíme se znát poslání pedagog. i nepedagog. zaměstnanců, umístění třídy, odborných učeben, vypátráme kabinety, najdeme inspiraci ve výzdobě školy.	1,2,4
		Kreslíme školu, družinu, odhadujeme vzájemnou polohu, čtenáři nám přiblíží školu v přečtené knize, vyhledáme školní téma v časopisech.	1,2,3,4
	<i>Družina</i>	Seznámíme se s prostředím ŠD, jídelny, kuchyně, zahrady. Naučíme se, jak to zde chodí se stolováním. Společně se zamyslíme nad pravidly chování, abychom se cítili v bezpečí.	2,3,4
		Zamýšlíme se, co se dětem líbí, ilustrovanou reportáží vyjádříme, co bychom v družině změnili, tvoříme výzdobu prostor ŠD výtvarnými pracemi nebo keramickými výrobky.	1,2
		Porovnáváme, jakou cestu do školy a zpět každý z nás urazí, hrami simulujeme situace, jak zvládat rizika. Zajímá nás dopravní značení, dopravní prostředky. Vlázky a mašinky jsou inspirací pro malé keramiky. Vyrábíme pexeso, soutěžíme ve znalostech, co má mít kolo i cyklista, než vyjede.	1,2,5,6
		Besedujeme o Karvině v různých souvislostech: Historie a památky – čteme a vyprávíme pověsti z regionu, na vycházkách si prohlédneme sochy, hist. budovy, pomníky apod.	3,4

	<i>Naše město</i>	<p>Ilustrujeme, vyrobíme si kašnu, společně namalujeme náměstí. Jako malí architekti budujeme město ze stavebnic.</p> <p>Povídáme si, kdo řídí a spravuje město, jaké poslání má pošta, co nám nabízí knihovny, kam půjdeme za kulturou a uměním, kde je nejbližší lékárna, kam si můžeme uložit peníze, kde nakoupit, jak a komu oznámit hrozící nebezpečí. Důležité poslání lékařů, policistů, hasičů, učitelů. Jaké služby ve městě můžeme využít a jaké profese tyto lidé vykonávají.</p> <p>K dostupným institucím si uděláme vycházky, kreslíme, modelujeme, simulujeme nebezpečné situace a hledáme řešení.</p> <p>Pulzující život ve městě je pro nás inspirace k námětovým hrám např.. Na poště, V obchodě. Scénkami si předvedeme situace v ordinaci, v autobuse, na ulici, pomoc starším občanům, pantomimou napodobíme profese lidí.</p> <p>Proměníme se na zpěváky a o nejlepšího budeme soutěžit. Básníci předvedou, jak hbitě naleznou rým.</p> <p>Zajímáme se o okolí města, parky, sousední vesnice, nejbližší města, vyhledáme je na mapě.</p> <p>Vyozorujeme, jak na ní, vypadá naše sousedství s Polskem a další zeměpisné skutečnosti.</p> <p>Vyzkoušíme, jak se mluví polsky, porovnáme s naší řečí, přidáme i výrazy z Karvinska.</p> <p>Prověříme si znalosti např. hrou Město, jméno, zvíře, věc</p> <p>Připomeneme tradiční novodobé zajímavé akce pořádané městem.</p> <p>Kultivujeme svou příslušnost ke škole i k městu.</p>	<p>1,2,3,5</p> <p>2,3,4,5</p> <p>2,3,4,5</p> <p>1,2,3</p> <p>1,2,3,4,6</p> <p>1,2</p> <p>1,2</p> <p>1,3,4,5</p> <p>2,4</p> <p>1,4,5</p>
Lidé kolem nás	<i>Rodina</i>	<p>Pojmenováváme příbuzenské vztahy, tvoříme rodokmen, zjišťujeme i celá jména příbuzných, zamýšlíme se, jak je to u nás a jak bychom to měli raději. Vypravujeme si, jak společně trávíme volný čas.</p> <p>Necháme si vyprávět, jak se žilo dříve.</p> <p>Ke svátku matek vyrobíme dáreček, přáníčko, povídáme si, jak moc důležitá je maminka a tatínek našem životě, navrhne, jak mamince můžeme pomoci v domácnosti.</p> <p>Zajímá nás, jak je to s hospodařením doma. Scénkami a diskusí si ověříme, jestli umíme nakupovat, šetřit, dobře spočítat nákup, jestli neplýtváme jídlem, energiemi, penězi.</p>	<p>1,2,3,5,6</p> <p>1,4</p> <p>2,3,4</p> <p>1,2,3,4</p>
	<i>Kamarádi</i>	<p>Zamýšlíme se nad tím, kdo a proč je náš kamarád, jaké vlastnosti se nám líbí na sobě a na jiných, jaké ne.</p> <p>Kreslíme kamaráda, zajímá nás, kdo by si nás vybral za kamaráda, řekneme koho na čestné místo posadíme</p>	<p>2,3,4</p> <p>2,3,4,5</p>

		<p>my, poznáváme kamarády po hmatu, každého za něco pochválíme.</p> <p>Pečujeme o společný prostor, neničíme věci kolem sebe, uklízíme společně.</p>	
	<i>Tolerance a porozumění</i>	<p>Některé děti i dospělí lidé jsou psych. nebo fyz. znevýhodněni. Budeme si povídat o tom, že každý člověk si zaslouží úctu a pozornost, všichni jsme jedineční, tak si prověříme, jak bychom podobné znevýhodnění zvládli my.</p> <p>Dorozumíváme se jen gestikulací a pohyby rtů, Poslepu dojdeme k cíli, hmatem rozlišujeme předměty, k práci použijeme jen jednu ruku, po hlase identifikujeme ostatní.</p>	2,3,4,5 2,3,4,5
	<i>Jak se žije jinde</i>	<p>Čteme pohádky z celého světa, pomocníkem jsou nám média, knihy, časopisy. Ilustrujeme pohádku, říkáme si cizí jména, zapojíme znalosti cizího jazyka, srovnáváme s našim způsobem života.</p>	1,3
	<i>Svátky a oslavy</i>	<p>Všem oslavencům včas popřejeme k narozeninám, seznamujeme se se jmény v kalendáři, abychom mohli blahopřát, ať jde o členy rodiny, kamarády nebo spolužáky.</p> <p>Různými technikami vytváříme přání i dárky.</p>	1,4,5 3,4
		<p>V průběhu roku si povídáme o st. svátcích, jaký mají pro nás význam, jak je vnímají lidé kolem nás, která dějinná událost jim dala vzniknout.</p> <p>Atmosféru adventu i Vánoc vnímáme bez ohledu, jestli jsme křesťané, nebo ne. Povídáme si o Vánocích, zpíváme koledy, modelujeme cukroví, čteme o zvycích, některé si vyzkoušíme v oddělení, jiné na Vánočním trhu, vítáme Mikuláše, povídáme si o této tradici. Kreslíme ho i jeho pomocníky, pak je vyrábíme z papíru i z hlíny. Vypravováním o Betlému se necháme inspirovat k malování, modelování. Pozorujeme výzdobu města, vyrábíme ozdoby a aktivně tak spolupracujeme na vánoční výzdobě svého oddělení.</p>	1,5 1,3,4,6
		<p>Se starým rokem se tradičně loučíme. Tančíme, hrajeme hry, soutěžíme, jíme maminčino cukroví a těšíme se na Vánoce.</p> <p>Karneval, nebo rej masek je přehlídkou fantazie. Vyrábíme masku, řetězy, fáborky, zdobíme jídelnu, povídáme si, co se nám líbilo a co bychom mohli zařadit příště.</p> <p>Velikonoce jsou největším svátkem křesťanů, ostatní je vnímáme jako svátky jara. Vyhledáváme, ptáme se doma, vyzvídáme vše o zvycích v našem regionu i jinde.</p>	3,4 1,2,3,4,6 1,3

		<p>Učíme se říkanky a koledy, malujeme, zdobíme vejce, vyrábíme kohouty či slepice, z hlíny zpracováváme řadu velikonočních motivů – zápichy do květináče, vejce, kachle, závěsné drobnosti, jarní vázy, sluníčka. Připomeneme si Den učitelů, Den dětí oslavíme soutěžemi, hrami venku, případně hledáním pokladu.</p>	1,5,6
	<i>Naše chování</i>	<p>Umíme používat kouzelná slova Prosím, Děkuji, Omlouvám se. Předvádíme si jak se vítáme, loučíme, žádáme o místo, o slovo, žádáme o pomoc.</p> <p>Úsměv i pochvalu máme vždy sebou, učíme se je používat.</p> <p>Nacvičujeme taneční prvky, pánskou a dámskou volenku, denně si ověřujeme, jak zvládáme otevírání a přidržování dveří.</p> <p>Dobrá dostupnost nám umožňuje návštěvy výstav, kreslíme, co nás zaujalo.</p> <p>Používáme náš jazyk správně? Čteme z knih i časopisů, povídáme si o tom, vyhledáváme říkadla, rytmizujeme slova, hrajeme známé pohádky, „bubnovačka“ s drobnými předměty, dřívky, vyrobíme si chřestítka, zkusíme mluvit beze slov, jen gesta.</p> <p>Chování u stolu ve školní jídelně ukazuje, že máme stále co vylepšovat.</p>	1,2,3,6 1,2,3 1,2,4,5,6 1,4,6 1,3,6 1,3,5 1,3
	<i>Média</i>	<p>Děláme průzkum, koho co zajímá v médiích, zahrajeme si třeba Kufr, Super Star, jsme režiséři a sami si vytváříme svůj film ve chvílích odpočinku na polštářku.</p>	1,3,4 1,2,3,4,6
Lidé a čas	<i>Denní režim</i>	<p>Vyprávíme si o nutnosti pravidelného režimu dne. Co děláme v průběhu dne, co dělají rodiče, hrajeme hru Odhad času, zkusíme mluvit jednu celou minutu, posoudíme společně strávený čas a jeho využití, výtvarně zpracujeme zajímavě prožitý víkend.</p> <p>Pravidelný pobyt venku je součástí režimu dne.</p> <p>Příprava do školy má také svůj čas v souvislosti s křivkou výkonnosti člověka, proto jsou citlivě zařazeny did. hry, hrou budeme posilovat a cvičit paměť, zrak sluch, postřeh, soustředění, tvořivé myšlení.</p> <p>Vyjmenujeme si různá měřidla času, sluneční hodiny máme na škole, kreslíme nebo vyrábíme z papíru hodiny s ručičkami, ukážeme si přesýpací hodiny, budeme určovat přesný čas.</p> <p>Zamýšlíme se nad tím, kdy je přesné dodržení času nutné a co může nastat. Třeba jízdni řady či domluvená schůzka a kdy si zbytečným spěchem přivodíme jen nepříjemnosti.</p>	1,2,3,6 1,2,3 1,2 1,2,3,5

		<p>Sdělujeme si, jak strávili odpoledne, víkend, prázdniny.</p> <p>Čas působí na všechno kolem nás i na nás lidi. Vyhledáme dobové fotografie a uvidíme, jaké to bylo dříve, vypátráme, jak žili, oblékali se a učili naši předkové, porovnáme, co dělaly děti dříve a jak se pomáhají děti dnes.</p> <p>Zkoumáme, jak nám pomáhají električtí pomocníci.</p> <p>Co vypravují staré předměty</p>	<p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,3,4</p>
Rozmanitost přírody	<i>Proměny</i>	<p>Při vycházkách a pobytu na hřišti, kde trávíme volný čas, pozorujeme přírodu, vyhledáme názvy nově vysazených okrasných dřevin, budeme je průběžně pozorovat a chránit.</p> <p>Znalosti přírody využijeme v soutěži Zelená stezka.</p> <p>Kreslíme, obtiskujeme, malujeme, modelujeme z hlíny listy i celé stromy, děláme frotáž, koláž z listů, je to věčné téma pro práci s hlínou.</p> <p>Obdivujeme tvary, velikost, různé odstíny zelené až po úžasnou paletu podzimních barev. Sbíráme plody, šišky a další přírodniny, vytváříme domečky, navlékáme korálky.</p> <p>Učíme se znát zástupce hmyzu.</p> <p>Seznámíme se s Ferdou mravencem, budeme pátrat po životě mravců v přírodě.</p>	<p>1,2,3,5</p> <p>3,4,6</p> <p>3,4,6</p> <p>1,5,6</p> <p>1,3</p>
	<i>Ptáci</i>	<p>Povíme si, že v lokalitě, kde je naše škola, vysledujeme jednu pozoruhodnost. Brzy ráno obsadí vrcholky vysokých stromů velké hejno havranů a pak se rozletí do okolí. V určitou hodinu odpoledne se zase zhoufují a odlétají společně na nocoviště za městem.</p> <p>Nejen na vycházkách, ale i z oken vidíme, kolik práce mají ptáci. Některé z nich poznáme nejen podle peří a stavby těla, ale i po hlase.</p> <p>Povídáme si našich i cizokrajných ptácích, navštívíme voliéry chovatelů ptactva, vyrábíme ptáka z ořechových slupek, malujeme, modelujeme. Ptáci v literatuře.</p>	<p>1,4</p> <p>1,2,4</p> <p>1,3,4</p>
	<i>Květiny</i>	<p>Květiny zkrášlují naše přibytky, navozují radost, pečujeme o ně doma i na zahradě, v přírodě je neničíme, chráníme je, poznáme už mnoho květin a snažíme se popsat rozdíly mezi nimi.</p> <p>Jsou oblíbenou inspirací, proto je ztvárňujeme různými technikami – koláž, akvarel, suchý pastel, klovatina, lineární kresba, mozaika, plastické skládanky, hlína.</p> <p>Co se děje se semínkem.</p> <p>Pod kameny našel někdo své místo k životu.</p>	<p>3,5,6</p> <p>2,3,5</p> <p>1,4</p>

	<i>Neživá příroda</i>	Oblázek místo výkresu, zkoumáme polodrahokamy.	1,4 3,4 1,4
	<i>Hrátky</i>	Podle, čichu, hmatu poznáváme plodiny. Napodobujeme hlasy zvířat, ostatní hádají. Pantomimicky napodobujeme zvířata.	1,3 2,3,4 2,3,4
	<i>Mazlíček</i>	Vypravujeme, jaké zvířátko doma máme, jak o něho pečujeme, co potřebuje, doneseme fotku, knihu, kde najdeme další informace. Výhody a nevýhody soužití se zvířaty v bytě. Kreslíme své mazlíčky i další zvířata, o kterých si povídáme. Sledujeme daňka, srnčí rodinu, pávy, kozy a další zvířata, která jsou k vidění v zookoutku v parku.	3,4,5,6 1,2,3,4,5,6
	<i>Roční období</i>	<i>Podzim</i> – odlet ptáků, dozrávání plodů, příprava přírody k spánku. Drakiáda.	3,4,5,6 1,2,4,5,6
<i>Zima</i> – pomáháme ptákům přežít sypaním semen, po domluvě s myslivcem přispějeme nasbíranými žaludy a kaštiny.		1,2, 4,5,6	
<i>Jaro</i> – příroda se probouzí, na vycházkách pozorujeme jarní práce na zahrádkách, vyprávíme si o návratu tažných ptáků, sledujeme, jak kolem vše začíná pučet, rašit, bujet. Pomyslně vítáme na svět mláďata. Sledujeme počasí, jeho vliv na přírodu, na lidi, na úrodu.		1,2,4,5,6	
Voda si zaslouží naši maximální pozornost. Učíme se s ní neplýtvat, besedujeme o skupenstvích a vlastnostech vody, o životě ve vodě, vodních živočiších.		1,2,3,5 1,2,3,5	
Malujeme akvárium, skládáme ryby z papíru, vodní svět z keramiky.		3,4,5,6	
	<i>Enviroment. výchova</i>	Podle našich sil, schopností a možností pečujeme o naše bezprostřední okolí. Sbíráme odpadky, dbáme, abychom při našich hrách byli šetrní k rostlinám i živým tvorům v prostoru, který je nám vyhrazen. Besedujeme o tom, jak každý svým dílem může přispět k tomu, aby na Zemi bylo dost všeho pro všechny, aniž by Matka Země trpěla.	1,2,3,4,5,6
Člověk a jeho zdraví	<i>Lidské tělo</i>	Jsme stejní a přece každý jiný. Hledáme, co máme společné a co nás odlišuje. Známe svoji výšku a váhu? Hra – Hlava, ruce, koleno, pata. Lineární kresbou vypracujeme obkreslenou ruku, nohu, malujeme portrét kamaráda, modelujeme z hlíny či plastelíny ruku i celou postavu. Co si pod tím představujeme.	1,2,3 3,4 1,3 1,3

	Zdravý živ. styl	<p>Jak správně odpočívat a relaxovat. Péče fyz. i duševní zdraví. Čistota a hygiena po celý den – ověřujeme si, zda to všichni víme a pozorujeme, zda to používáme i v běžném životě. Vhodný oděv – hráč říká části oděvů, ostatní přiřazují k ročnímu období nebo počasí. Pestrá strava - sestavíme vhodný jídelníček, vymodelujeme zeleninu, malujeme ovocný koš, či jednotlivé druhy různými technikami, poznáváme chutě potravin. Co umíš připravit kamarádovi na svačinu?</p>	<p>5,6 5,6 3,5,6 2,3 1,2,3,4 1,2,4</p>
	nemoc	<p>Povídáme si o dětských nemocech, léčení, prevenci. Učíme se ošetřit jednoduché zranění Hrajeme scénku U lékaře. Pomoc hledáme i v „babských radách“, alternativní medicíně, přírodní léčbě léčivými bylinkami – šípky, máta, meduňka, lipový květ, divizna, cibule, česnek . Pokud je nenajdeme venku, vyhledáme je v atlase, jednu si nakreslíme, popíšeme stavbu těla, označíme léčivou část.</p>	<p>1,6 1,2 1,2,3,5,6 1,6</p>
	Rizika	<p>Zmiňujeme možná rizika a nebezpečí, jak jim předejít, či jak se v ohrožení zachovat.</p>	<p>1,2,3,6</p>
	Pobyt venku	<p>Pohyb je dětská přirozenost, proto pobyt venku je součástí denního režimu. Otužujeme se jím téměř za každého počasí. Volíme vhodný oděv. Na vycházkách pozorujeme přírodu, dění kolem nás, BESIP, výzdobu města, změny, památky.</p>	<p>1,6 1,6 1,2,3,4,5,6</p>
		<p>Učíme se novým hrám, závodíme, hrajeme fotbal, soutěžíme o Švihadloovou princeznu, získáváme dovednost skákání přes lano I nám se líbí Cukr, káva, limonáda, jako našim rodičům, skáče panáka a jiné společné hry. Na školním hřišti nacvičujeme skok do dálky, běh, přehazovanou v pískovém hřišti, stavíme z písku, z kamínků, odpočíváme ve stínu. Učíme se respektovat pravidla her, víme, co znamená „fair play“, hledáme dobrá řešení při konfliktech.</p>	<p>1,2,6 1,6 1,2,4,6</p>

Označení kompetencí : 1. Kompetence k učení
v tabulkách 2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Sociální a interpersonální kompetence
5. Občanská kompetence
6. Kompetence k trávení volného času